

Towarzystwo Przyjaciół Szklarskiej Poręby

• Data założenia: 27.11.1995 r. • KRS 0000255410 • REGON 230356351
• Adres: 58-580 Szklarska Poręba ul. Jedności Narodowej 7/6 • skr. pocztowa 17
• Tel. 0-75-717-31-87 • 605 24-29-29 • e-mail: szre@vp.pl
Członek Forum Obywatelskiego „Partnerstwo dla Regionu Karkonoskiego”

Szklarska Poręba, 20.12.2006 r.

Raport z monitoringu finansowania samorządowej kampanii wyborczej

Monitoring finansowania samorządowej kampanii wyborczej prowadzony jest w **Szklarskiej Porębie**, w ramach ogólnopolskiego projektu, koordynowanego przez Program Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego.

Informacje wstępne

Celem monitoringu, jest sprawdzenie skuteczności przepisów ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz wypracowanie rekomendacji, dotyczących lepszych rozwiązań legislacyjnych. Cele długoterminowe to:

1. upowszechnienie praktyki obywatelskiego nadzoru nad instytucjami publicznymi i przestrzeganiem prawa;
2. uświadomienie politykom i partiom politycznym, że podlegają ocenie przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego;
3. upowszechnienie idei partnerstwa między organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i innymi partnerami społecznymi w działaniach na rzecz jawności życia publicznego.

Towarzystwo Przyjaciół Szklarskiej Poręby jest organizacją pozarządową działającą od 1995r., a jej podstawowym celem statutowym jest działalność na rzecz miasta i jego mieszkańców.

Warunkiem udziału w projekcie było polityczne niezaangażowanie organizacji jak i osób bezpośrednio monitorujących wybory. Zasada ta dotyczyła również niekandydowania w wyborach do rad ubiegłej kadencji, jak i w wyborach do parlamentu.

Dla celów udziału w monitoringu została przeszkolona przez Fundację im. Stefana Batorego jedna osoba. Ze względu na dosyć restrykcyjne reguły udziału w monitoringu, nie udało się pozyskać spośród członków organizacji współpracowników, natomiast spoza organizacji w projekcie współpracowała z Towarzystwem absolwentka politologii, p. Marta Skrzek, która zajmowała się monitorowaniem przejawów kampanii w prasie lokalnej i internecie.

Informacje o naszym udziale w projekcie ukazały się we wrześniu, w „Gazecie Wojewódzkiej” oraz w przedwyborczym wydaniu „Dwutygodnika szklarskoporębskiego”. Przez cały czas projektu, na bieżąco umieszczaliśmy nasze raporty na liście dyskusyjnej uczestników projektu.

2. Zauważone nieprawidłowości

Zasady prowadzenia i finansowania kampanii wyborczej regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta;
- Ustawa z dnia 16 lipca 1998r. ordynacja wyborcza do samorządów (Dz.U z 2006r. nr 159, poz.1127);
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, a w szczególności rozdział 4. “Finanse i finansowanie partii politycznych”.

W wyniku przeprowadzonego monitoringu zauważono następujące nieprawidłowości:

- brak oznaczenia plakatów i bannerów nazwami komitetów wyborczych lub też oznaczenia materiałów wyborczych zbyt małymi literami lub niepełnymi nazwami komitetów wyborczych
- podejrzenie wykorzystania środków publicznych do finansowania kampanii wyborczej
- złamanie ciszy wyborczej.
- brak oznaczenia siedzib niektórych komitetów wyborczych

Liczba mieszkańców Szklarskiej Poręby to 7208 osób, z czego 6045 to wyborcy. Kandydatów na burmistrza wystawiło 8 komitetów wyborczych, w tym tylko 1 komitet partyjny (PSL)- pozostałe to komitety wyborcze wyborców.

Wybory odbyły się w dwóch turach – głosowanie w 1. turze nie wyłoniło zdecydowanego kandydata.

2.1. Oznaczenie materiałów wyborczych

Jako pierwszy kampanię wyborczą rozpoczął Arkadiusz Wichniak, kandydat **KWW TERAZ SZKLARSKA PORĘBA i jak się okazało była to udana kampania – Arkadiusz Wichniak został burmistrzem Szklarskiej Poręby**. Większość materiałów wyborczych (tj. Ulotki, plakaty, bannery) tego komitetu była prawidłowo oznakowana, jednak trzy plakaty oznaczone zostały zbyt małą czcionką, co stanowi naruszenie art.70.1 Ordynacji wyborczej, stanowiącego, że materiały wyborcze powinny być wyraźnie oznaczone od kogo pochodzą.

Plakaty oraz ulotki wyborcze **KWW Jerzego Łotarewicza nie były sygnowane nazwą komitetu wyborczego**, ponadto bez zgody burmistrza użyto herbu miasta na plakatach kandydata.

KWW Jeleniogórska Ojczyzna (kandydat Michał Okrześ) również nie oznakował plakatów swojego kandydata nazwą KWW.

Natomiast KWW Zbigniewa Misiuka „Razem”, posługiwał się nieoznakowanymi bannerami, plakatami oraz innymi materiałami (np. długopisy-gadżety) i dopiero w późniejszej fazie kampanii wyborczej (po publikacji w lokalnym dwutygodniku o monitorowaniu wyborów) część materiałów została oznakowana. Niestety nie dotyczyło to bannerów.

2.2. Podejrzenie wykorzystania środków publicznych do finansowania kampanii wyborczej

W drugiej turze wyborów nastąpiło znaczne ożywienie „propagandowe”, pojawiły się publikacje z atakami personalnymi na kandydatów. Istnieje uzasadnione podejrzenie, że publikacja KWW Zbigniewa Misiuka „Razem” (urzędującego jeszcze burmistrza) wydana na dzień przed ciszą wyborczą, **została powielona na kserokopiarkach urzędu miasta.**

2.3. Złamanie ciszy wyborczej

W nocy, z piątku na sobotę przed I turą wyborów do plakatów J. Łotarewicza doczepiono kartki z hasłem nawołującym do głosowania na tego kandydata. Kartki zostały napisane odręcznie, niepodpisane (*a więc mamy tu do czynienia także z naruszeniem art.70.pkt.1 Ordynacji wyborczej*) i prawdopodobnie mogły być doczepiane już po ogłoszeniu ciszy wyborczej. Ponadto w nocy zerwano wiele plakatów, różnych kandydatów, a banner Arkadiusza Wichniaka został oblany czarną farbą.

2.4 Brak oznaczenia siedzib niektórych komitetów wyborczych

Jeżeli chodzi o siedziby komitetów wyborczych- mieściły się one w obiektach (lub mieszkaniach) prywatnych, i raczej nie były oznakowane. Nie udało mi się uzyskać odpowiedzi od zapytanych przedstawicieli komitetów (e-maile), czy były podpisane jakieś umowy dotyczące najmu lub użyczenia pomieszczeń. Komitet Wyborczy Teraz Szklarska Poręba, na pytanie o zasady korzystania z „usług” kawiarni „Fantazja” w I turze, a po jej zamknięciu (przerwa sezonowa) z Groty Solnej (część recepcyjna) – w II turze wyborów, na potrzeby biura wyborczego, odpowiedział : korzystaliśmy na takich samych zasadach, jak inni klienci. Co to oznacza w przypadku groty solnej-nie wiadomo? Siedziby biura (zarówno w kawiarni i grocie solnej – 1 stolik) były oznakowane, z podanymi godzinami przyjęć. Zapłacono jedynie za możliwość umieszczenia materiałów kandydatów komitetu.

Podsumowanie

Otwarta kampania wyborcza, prowadzona przez 8 komitetów wyborczych wystawiających także swoich kandydatów na burmistrza, rozpoczęła się w Szklarskiej Porębie bardzo późno i najpierw przez KWW jednego kandydata. Niektórzy kandydaci skupiali się przede wszystkim na docieraniu do pewnych środowisk zawodowych (nauczyciele, pracownicy spółek i miejskich jednostek organizacyjnych) – dotyczyło to urzędującego jeszcze burmistrza i przewodniczącego Rady Miasta. Ponadto tuż przed wyborami ukończono kilka efektownych inwestycji, ze skwerem w środku miasta na czele.

W mieście odbyły się dwie debaty, po jednej przed każdą turą. W pierwszej udział wzięło 4 kandydatów, pozostali nie skorzystali z zaproszenia. Organizatorem debat był KWW Nasze Miasto Szklarska Poręba, nie wystawiający swojego kandydata na burmistrza.

Na „okazję” wyborów powstało forum internetowe www.szklarska.gc.pl, na którym trwały ożywione dyskusje, a także pojawiało się sporo postów chwalebnych naszą lokalną władzę, wysyłanych w godzinach pracy przez urzędników. (*obecny adres: www.szklarska.org*)

Ze względu na to, że monitoring prowadzony był jedynie przez dwie osoby, z czego zajmowała się tylko monitorowaniem kampanii w mediach lokalnych, nie udało się przeprowadzić rozmów ze wszystkimi komitetami wyborczymi. Nie oznacza to jednak, że zrezygnowano z monitoringu ich kampanii: zebrano ich materiały wyborcze, relacje prasowe, zrobiono także zdjęcia reklamy zewnętrznej. Nasze obserwacje porównamy ze złożonymi przez komitety wyborcze sprawozdaniami finansowymi.

Na pytania zadane drogą mailową odpowiedziały dwa komitety (spośród trzech zapytanych), a otrzymane odpowiedzi trudno uznać za wyczerpujące, co może oznaczać nie tyle niechęć do udzielania informacji, co po prostu nieznamość ordynacji wyborczej.

O efektach naszych obserwacji poinformujemy społeczność miasta na stronach forum Szklarskiej Poręby: www.szklarska.org

Więcej informacji na temat monitoringu udzieli Marzena Czarnecka,
e-mail: gama.1@gazeta.pl

Zastępca prezesa
Towarzystwa Przyjaciół Szklarskiej Poręby

Marzena Czarnecka